

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor - fill.
Fél évre 6 kor - fill.
Négyad évre 3 kor - fill.

Megjelen minden **hétfőn** delben, **szerdán, pénteken** és **vasárnap** reggel

Közelítő szám ára 8 fill.
Hetioldali szám 4 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvezető ir-
ója, Barátok-tere Maszlovlócs-bár.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitáster soronként 40 fillér.

A trónörökös dicsérete.

(s. b.) Bajkál taváról mondja a rege, hogy mindig dühösen fortyant fel, valahányszor hallotta, hogy tónak és nem tengernek nevezik Szakasztott így a magyar képviselők egy töredéke. Mindenáron össze akarják toborozni a parlamentet, hogy a magyar közjog védelmének ürügye alatt megmutassák: ime mi dirigáljuk a dinasztia és monarchia sorsát. Nemhogy ujjongva segítenek e népképviselők a kasztok legmagasabb korlátainak döngetését. Nemhogy kilenczven foknyi szög alatt hajolnának meg ama felséggé leendő fenséges ur előtt, aki előkelő gondolkodásának máris ilyen eklatáns tanúságát adta. Még újabb akadályokat emelnének a történelemben való nemes elhatározása elé.

Tanulságos látvány.

A népképviselők, mint a középkori előítélet, a rokokó ceremónia meg a spanyol etiquette apostolai egyfelől. Velők szemben a biborban született főherczeg, a ki a fölvilágosultság, önértetes, férfias egyéni akarat mellett küzd és vele győz.

Értem a lakájkodásban nevelt és abba beleöszült udvaroncok megvető orrfintorgatását, mikor a szívil: a czéhbe nem tartozó grófnőről van szó. A szolga mindig féltékenyebb ura rangjára, mint maga az ur. Érttem az udvari ármány és irigy intrigua cselészövéseit a szép frigy ellen, valamint a királyi vérből való, mindig csak a világra szóló rang szeplőtlenységére örökös rokonok elszörnvedését. De megfoghatatlan, hogy néhány Magyarországra vigyázó honatya éppen ezáltal kicsinyeskedve keresi kákán a csomót, holott a kérdés közjogi része is finom tapintattal van megoldva.

A világ figyelme elterelődik a dél-afrikai és keletázsiai véres eseményeitől és megpihen e fölemelő szerelmi idillen, amelyben két trón örököse játsza a hős szerelmes szerepét.

Önkénytelen színpadi hasonlatosság jut az eszünkbe, mert az életben nem találkozunk manap ilyenekkel. Egy király,

aki maga választotta szíve szerelmét és fölemeli a trón magasságába. Homérosz és a Mimesangerek királyai cselekesznek ekkép, nem pedig egy modern, husból és vérből való király, Európa leggazdagabb uralkodócsaládjának feje, mondván: Népeim nem kivánhatják, hogy vérző szívvel viseljem a koronát.

És a népek valóban nem kívánják. Sőt a zavartalan fejlődése és a derűs jövő biztos záloga ez a mondás és ez a tett.

Nyugodt lélekkel tekintünk elébe a jövőnek, ha csakugyan ennek a Ferenc Ferdinándnak a kezébe megy át az uralkodás jogara. A főherczeg pedig jóval túl van azon koron, mikor az emberek oly könnyedén váltják az elveiket, mint a kabátjukat. Különbösen is nyolcz esztendeje, hogy ez az elhatározás megérlelődött lelkében. Mennyit küzdött azóta önmagával és a világgal, de meg nem tántorodott és akarata teljesedésbe ment. Nem mondott le se szerelméről se hivatásáról. Megtartotta szavát és teljesíti kötelességét. Megdöbbsent ez az akarat, megnyer ez a nyíltság, fölemel a példa. A fogadalom, amely csütörtökön a Burg titkos tanácsstermében elhangzott, új, a legelőkelőbb helyről eredő jelszó. Alattvalóim! Atyai jóakarattal intelek, kövessetek. A közös anyagi jóllét a a közös erkölcsi jóllétől függ, mindketten egymás támaszai, De ha egyenkint nem vagytok boldogok, mindnyájan, mint nemzet, sem lehettek azok. Hallgassatok hát a tiszta szív és ne az önző értelem szavára.

És ha a fényes jelszónak mégsem lesz annyi őszinte híve, amennyit méltán érdemelne, ha ezután is oly sűrűn és mégis oly drágán árulják a férfiak szívüket, mint Siraszban a rózsaoajat szokás: annak kettős oka lehet. A példa a társadalom közép osztályától, a mely e tekintetben leginkább meg van méltalmazva, oly igen messzefekvő, hogy az csak perczipiálja az esetet, de az akarata, hogy hasonlóképpen cselekedjék, nem indul meg tőle. Ez az egyik. A

másik pedig az, hogy láttára annak a hosszas küzdelemnek, amelyet a trónörökös megbirt, és annak a hősi lemondásnak, amelyet győzelme után is tanusit: megcsodálja a kivételes ereű hőst, de nincs ereje követni.

Ferenc Ferdinánd egyéniségének sulya jelentékenyen nőtt e tüzpárbai által. Megtartotta szavát Chotek grófnővel szemben. Megmutatta, micsoda akaratereje van és minő tekintélye van az uralkodó családban, hogy mindaz ténynyé lesz, amiről hetek előtt is mint lehetetlen pletykáról beszéltek udvarkepes urak is. Szerencsés véletlen tudnunkra adta, hogy a grófnő és a főherczeg szerelmi viszonya a legideálisabb volt. Ez is nyilvánvalóvá teszi, a mit a hírek konstatálnak, hogy a grófnő finom lelkét szerette meg a főherczeg. Ez a mozzanat még rokonszenvesebb színben tünteti föl az ő lovagias eljárását és általában egész lényében.

Minő ideális uralkodó lesz az, a ki az adott szó szentségét, a nemes lelket mindenekfölé helyezi. Nosza rajta, hegedősök, igriczek, zengjétek a királyfi regéjét, a kit halálos betegségében táplált és megmentett, az egyedüli üdvözítő tiszta szerelem.

A városi zenede záró vizsgája.

Szabadka, 1900. június 30.

Tegnap volt városi zeneiskolánk záró ünnepélye a Pest szálló nagytermében. A zöld asztalnál ott ült főispánunk és a városi első aljegyző. A széksorokat pedig nagy hölgyközönség töltötte meg.

Már innen-onnan 15 esztendeje, minden esztendőben ott vagyok városi zeneiskolánk záró vizsgáján, amelyről az a szomorú tapasztalattal távozom mindenkor, hogy bámulatos következetességgel hanyatlak évről-évre ez a különben is nagyon gyenge alapon álló intézetünk. Mintha csak azért volna zenedénk, hogy idegenek ne mondják, hogy az ország harmadik városában nincs zenede.

Igazán csodálatos a mi főispánunk türelme, ki ugyszólván egyedül képviselvén a hatóságot, végig szenvedte a három órás vizsgát.

A zongora szakban hallottunk néhány ügyes néhány tehetséges növendéket, de a hegedűsök között egyetlen egy tanulót nem hallot-

tunk, ki még csak a hegedűtartás legelemibb fogalmával is tisztában volna. Annnyit követhetünk volna tén a tanár uraktól, hogy azt a kis 10—20 taktusos, könnyű gyakorlatot bemagolassák a tanulókkal, ha már év közben oly keveset tördökölt velök. (Mert hogy tíz becsületes óra alatt a haladó (?) növendékekkel lehetett volna produkálni, az bizonyos.)

Összevissza 9 növendéket állított ki a két hegedű tanár. Hogy hanyadik osztálybeliek voltak, vagy osztályozva vannak-e a kinteztek, nem tünik ki a programmból. A legkevésbé gyengén játszik Mezey Ernő, ki Paganinót játszott egy apróságot több technikával, mint melegséggel.

Jámbor István fuvolán játszott elég csinosan, Kocsis József pedig klarinett tudományát mutatta be.

A nő énekkar, Erney »A tavasz érkezése« című művét néhol igen szépen adta elő. Különösen kiűntek Kuglis Etelka és Neuhausz Ilonka tiszta, üde szopránjukkal.

A zongora szak tanárai feltétlen dicséretet érdemelnek. Az ő növendékeik között néhány igazi tehetséget és precíz játékost halottunk.

Elsők között a legesők Klein Gizella és Ronay Ilonka. Az előbbi Beethoven Cizmoli sonatáját játszta, különösen az adagioját interpretálta rendkívül szépen. Játéka biztos, szépen színez. Ronay Ilonka Raff »Estve« című kis remekművét és Chopin Impromptu- és mollját adta elő. A kisasszonyt a technika és az elegans játék az, ami feltétlen dicséretet érdemel.

Meglepő technikával és meleg érzéssel játszotta le Raff »Fantáziáját« Herzl Mariska. Ugy őt, mint Vörös Ilonkát, a fővárosi zeneakadémia tanárai is megdicsérték a minap.

Dicséretet érdemelnek még jó játékuért a fűk közül: Schmausz Dezső, Hermann Frigyes, Klein Gyula és Cziczner Gyula, a leányok közül Hirsberger Valéria, Bodrogi Leona és Krausz Irma.

Ha tán többet tördökönk ezzel az árva zenedénkel, nemcsak a zongoraszak növendékei produkálnának valamit.

Q.

Különfélék.

Az »elfelejtett« magyar nyelv.

A megyei iskolaszék ügyelmébe.

Magyarországon minden lehetséges. Még az is, amit itt a mi apatini levelezőnk megír. Nem kevesebbről referál tudósítónk, minthogy egy magyar elemi iskolai tinitő Apatinban világosan kijelentette, hogy egész éven át elfelejtette a magyar nyelvet tanítani! S ez az ember nem felejtett el születni — mert ez lett volna a legokosabb, amit tehetett volna. Hogy »elfelejtik-e« majd a felsőbb hatóságok kérdőre vonni a tanfelügyelőt — aki egész éven át észre nem vette, azt is csak a jövő fogja bizonyítani. Ime itt adjuk az érdekes referátát:

»A most folyamatban volt iskolai évváró vizsgálaton megbotránkoztató eset történt Witzmann József Apatin község alsó kerületében lévő elemi iskola tanítója, ki már a múlt év folyamán, két héttel az évváró vizsgálatok előtt kijelenté a kérdéseket feltevő tanfelügyelő jelenlétében, miszerint a földrajzban még nem oktatta tanítványait, most a vezetése alatt álló II-ik elemi osztályban a magyar nyelvtanból egyáltalán nem tételt vizsgát tanítványaival, mert a mint a vizsgáló bizottság tagjai előtt ki

jelenté, »elfelejté a magyar nyelvet tanítani.« Szinte felesleges hangsúlyozni, hogy mily bojárnyos mulasztás ez egyáltalában, de kétszeres bűn különösen Apatinban, hol a magyar nyelvet család körökben egyáltalán nem gyakorolható német ajku ifjuság csak az iskolában tanulhat meg úgy-shogy magyarul s csak itt oltatható be lelkebe a magyarosodás eszméje. A községben és környékén érdekel várják az iskolaszék határozatát, a példás büntetés — legalább úgy remélik — nem maradhat el.»

Lovassági laktanya Szabadkán. Agilis főispánunk nagy tervet akar keresztül vinni, a mely már a megvalósulás stádiumában van. Lovassági laktanyát fogunk Szabadkán építeni, s főispánunk a polgármesterrel egyetemben minden követ megmozdítanak, hogy a tervet keresztül vigyék. Ma délután a gyorsvonattal érkeztek Lahner altábornagy a m. kir. honvédelmi miniszterinek ügycsoport főnöke. Az állomáson ünnepélyes fogadtatás lesz, amelynek végzetével a bizottság megtekinti az új laktanya tervet, amelyek közül majd választani fognak. A laktanyának jövő év okt. 1-ére készen kell lenni.

Bankett a gymn. igazgató tiszteletére. A gymn. tanári kara tegnap este Haverda Mátyas igazgató tiszteletére a »Bárány szálloda«-ban bankettet rendezett, amelyen csupán a tanári kar vett részt.

Dr. Gruber Károly a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgálatot s iródját Szabadkán (Cs. Illag Béli házban) megnyitotta.

Pénzüntézi reform. Kovács János, a szabadkai közgazdasági bank részvénytársaság főkönyvelője és cégvezetője »Pénzüntézi reform« cím alatt adott ki, melynek egy példányát Hegedűs Sándor keresk. miniszternek is elküldötte. A miniszter a következő tartalmu levélben válaszolt Kovácsnak:

»Érdeemes munkáját a »Pénzüntézi reform«-ról olvastam. Figyelmét köszönöm.

Budapest, 1900. jun. 25.

Hegedűs Sándor s. k.

kereskedelemtügyi m. kir. miniszter.

Allami segély egy iparosnak. Fimpl Ferencz helybeli sörtekészítő iparosnak a keresk. miniszter 2400 kor. segélyt adott, amelyen a technológiai muzeum utján gépet tartozik beszerezni.

Hivataláról lemondott rendőrcapitány. Raichich László szabadkai rendőrcapitány ma délelőtt beadta lemondását, melyet a polgármester elfogadott. Helyettese Decsi József ügyvéd jelölt lesz, aki ma vasárnap délelőtt teszi le a hivatalos esküt. Raichich kapitány mint értesülünk azért hagyta ott a rendőrséget, mert más állást foglalt el.

Közgyűlés Baján. Baja város törvényhatósági bizottsága f. hó 7-én tartja közgyűlését Schmausz Endre főispán elnöklété alatt. A közgyűlést megelőzőleg közigazgatási ülés és számonkérő szék lesz.

Szabad hirdetés. Nagy csoda történt az éjjel. A Bach korszakból ránk maradt tináncz véglegen levette kezét a magyar újságokról. Megesküdött csillagfény mellett ez a tináncz mindeure ami szent a tináncz szavára meg a kardjár., hogy a hirdetésekért soha többet bélyegilletéket szedni nem fog.

Az eskünél tanu volt a kut és a vadmacska és azonkívül a legújabb törvény amely ettől a teherdől megszabadított bennünket. Szabad a hirdetés! Nem jár érte más mint csupán az amit a nyomdákknak illetve lapkiadóknak kell fizetni. Az pedig nem sok mert már 60 fillérrel kevesebb mint volt ezelőtt. *Mindenki olcsó pénzért hirdethet tehát;* aki venni akar valamit, akinek valami eladni valója van, aki lakást keres, aki állásba akar jutni, aki üzletet nyitott, aki elvesztett valamit és lap utján keresi, aki társulaton is a nyilvánossághoz kénytelen fordulni, ezt *ezentúl potom áron* kapja meg. Csak fillérekéről van szó, mert már egy koronáért hosszú sorokat lehet a hirdetési rovatba közlélni, most tehát minden ember hirdető lesz, még az is, aki soha életében arra se gondolt. És minden hirdető meglehető az, hogy ahányszor egy hirdetőt közzéadhat, meghát 3 pohár sör, amit azelőtt a tinánczoknak kellett felszerezni. Ezentúl ez tisztán a hirdető haszna! Így legalább kétszeresen örülünk majd annak, hogy a hírlapbélyegyet eltörölték!

A főgymnasium záró ünnepélye. Péter-Pél napján délelőtt 10 órakor tartotta községi főgymnasiumunk az új épület tornacsarnokában évváró ünnepélyt. A tornacsarnok kicsinynek bizonyult, oly nagy közönség volt jelen. A minden szépért és jóért rajongó, fáradhatatlan főispánunk is ott volt a diszes közönség sorában — Az ünnepély legmeghatározott része az volt, mikor a főgymnasium derék igazgatója, ki 32 éven át tanított egy intézetben, elbucszolt növendékeitől. — Főispánunk megragadta az alkalmat és mint szülő, kinek fia szintén az intézet növendéke, meleg szavakban mondott bucsusztó *Haverda* igazgatónak, ki igazán a jól kiérdemelt nyugodalomba távozik ez iskolásv végével. — A záró ünnepélyről egyébként és a vett diszes értesítőről legközelebbi számunkban fogunk bővebben megemlékezni.

A mi gymnazista kisasszonyunk. Egy sárgás szürke fedélű könyvet kaptunk ma. Az országos nőképző egyesület leánygymnáziumának évi értesítője címet viseli e könyvecske. Bennünket is érdekel ez a könyv. Megtudtuk belőle, hogy az idén járt a nyolczadik osztályba Szántó Margit, Szántó Ede zsidó iskolai és Szántó Edéné, a tanítónőképző intézeti tanítónő leánya. Egy jó kivételével az összes tantárgyokból jeles osztályzatot nyert a kisasszony értetségét is jeles eredménnyel tette le. Ugy halljuk orvosnak készül a kitűnő szorgalmu kisasszony és bizonyára szülővárosában fog praktizálni. Őt rövid esztendő múlva tehát Szabadka városa orvoskisasszonnyal fog dicsekedhetni, ha csak meg nem fogja őt Tóth Béla áldása, ki tiszta szívből kívánta, hogy mához egy évre férjhez menjenek az összes idén megérett leánygymnazisták. Mi melegen üdvözljük az első szabadkai érett kisasszonyt, ki ily szép eredménnyel tette le a nehéz vizsgát.

Kitüntetett csendőr. Ő felsége a király Nagy Mihály Lajos német-palánka csendőrfőmester őrsparancsnoknak a közbiztonság terén szerzett érdemei elismerésül a korona ezüzt érdemkeresztet adományozta.

Villámcsapás. Dautován a napokban zivatar alkalmával a villám beütött Kovács Jánosné házába mely teljesen leégett. A kár 850 korona ami azonban biztosítás folytán részben megtérül.

Titokzatos betörés a közkórházban. Legutóbbi számunkban egy lly cím alatti közleményben a »Népszava« l. lapírársunkat is említettük, mint azt a hírlapot, melynek

czikkeit a B. E. »Veritas«-a talán legilletéke-
sebb helyről származóknak tartja. Nehogy ez
félreértésre bolygjon alapul, kijelentjük,
hogy mi a »Népszavá«-nak azon régebbi
czikkeire vonatkoztattuk e megjegyzést,
amelyhez közjegyzői okiratok másolatai is
voltak fűzve. Riporter.

— **A polgári leányiskolában** f. hó 25—28-án
folytak le az osztályvizsgálatok. Az iskolaszék
kiküldöttei teljes megalégedésüknek adtak ki-
fejezést, míg a mennyiségben és természettud-
ományi tárgyak megvizsgálására időköz-
ben kiküldött ministeri biztos, Sc midt
Ágoston piarista atya Takács Ede és Mamu-
zich Benedekné szaktanárok előtt teljes elis-
meréssel szól az elért eredményről. Az izlése-
sen összeállított rajz és kézimunkakiállítás
produkált s praktikus czélre irányzott ered-
mény, nem különben az évszázó ünnepélyen
tisztán előadott énekszámok Prokesch Ma-
riska és Piller Odola tanárnőket dicséri. A f.
hó 30-án megtartott évszázó ünnepélyen a nő-
vendékek Lányi Ernő »Ki árom reszkeő ka-
rom« cz. darabját és több népdalt énekeltek
fegyelmezett karban; Farkas Amália, Pulai
Margit, Szudárovits Anna és Szilassi Erzi
pedig magyar költők darabjait szavalták. —
Tuba Erzeke bucsuja után Takács Ede igaz-
gató szép beszéd kíséretében a díjakat oszt-
totta ki. A Kossuth nótá lelkes eléneklésével
záródott be a szép ünnepély.

Az éretek táncmulatsága. A szabadkai
éreltség lett ifjak f. é. június 23-án gymna-
siumi tornaverseny alkalmából jótékonyezé-
u táncmulatságot rendeztek. A mulatság, mint
már megirtuk, fényesen sikerült. A pénztáros
által bemutatott számadás szerint bevétel volt
239 kor. 60 fil. Kiadás 117 kor. 94 fil.
Tiszta jövedelem 121 kor. 66 fil., a mely
összeget Matkovits Miklós elnök indítványára
a »szegény tanulókat segélyező egyesület«-nek
adták azzal a megjelöléssel, hogy a jövő évi
országos tornaversenyen részt vevő szegény
tanulók felruházására és utazására használ-
tassék fel. Ugyanebből az alkalomból történt
felülfizetések a következők: I. Nőegylet 10,
Bezeredy István 9, Császka György 5, Hart-
mann Rafaelné 4, Kyd Sándor 4, Révffy
Lajos 2, öz. Vojnits Tivadarné 2, Jaramo-
zovits Lórinca 2, Mamusch Lázárné 2, ifj.
Vojnits Sándorné 2, öz. Morvayné 2, Vass
Ádám 2, Milassin Illés 2, dr. Raskó Istvánné
2, Scossa Zoltánné 2, dr. Bíró Károlyné 2,
dr. Bekeffy Gyuláné 2, Szilberleitner Ferencz
2, Sztojkovits Dusán 2, ifj. Gálffy György
2, Rukavina Nándor 1, Meznerits Albert 1,
Tarajossy Ödön 1, N. N. 1, Neuhaus Bernát
1, Sugár Manó 1, Kaufmann Mihály 1, dr.
Szudárovits Ferencz 1, dr. Szudárovits Be-
nedek 1, Krausz Mórné 1, Krnyájszky Bog-
dán 1, öz. Mánits Péterné 1, Jóó Nándor 1,
öz. Parcsetics Félixné 1, öz. Vojnits Lu-
kácsné 1, Berovich János 1, öz. Gábrý
Laszlóné 1 koronát, Heidl Nándor 40 fillért.
Fogadják a felülfizetők a rendezőség hálás
köszönését.

— **Tüzeset.** Ma d. u. 4 óra tájban Dzsavics
Mihálynak III. kör 411 sz. házában tűz ütött
ki amelynek egy kocsi-ra való szalma lett a
mortaléka. A kár jelentéktelen.

— **Az erdőlakó.** Tegnapeste 10 óra tájban
Wenczel Lajos tüzőló parancsnoknak je-
lentést tettek, hogy a városi erdőben egy
őreg ember fekszik a földön élettelenül. A
parancsnok a mentőket hívta, s Németh
mentő Wenczel parancsnokkal együtt kimen-
tek a helyszínére, ahol tényleg egy őreg 82

esztendő ember feküdt a földön. Nagyne-
zen megrázták, íde, hogy már 4 nap óta
bolyong az erdőben élten, szomjan. A mentő
kenyeret vett neki s a parancsnok utasítása
folytán a szegényházba vitte.

— **A bosszú.** Zubkov Gigó kelebia földmi-
mives Szlávics Mlánnak egy büntető perében
tanunként szerepelt néhány hónap előtt.
Szlávicsot elítélték a tanu vallomás alapján
amiért is bosszút foralt Zubkov ellen. Tegnap
reggel mikor Zubkov a munkára ment
leányával, megleste haragos a kétesővő puská-
val, rá is lőtt de a puská nem sült el. Zub-
kovics oda rohant megkapta a fegyvert mire
dulakodás támadt közöttük s mindkettő a
földhöz vágódott. Zubkov leánya ezt látva
kezeiben levő kaszával Szlávics fejét össze-
vagdosta úgy, hogy sulyos sebekkel vitték be
a közkórházba. A vizsgálat folyik.

— **Az adai gyilkos az ügyészség börtö-
nben.** Kovács András Goda adalagos gyilkos-
sági ügyében tegnapelőtt fejezte be a vizsgá-
latot Bogáromi János vizsgálóbíró. A gyil-
kóst tegnap reggel két felfegyverezett rendőr
meglánczolva hozta be Szabadkára és be-
kísérte az ügyészség börtönébe.

— **Hol tölti a nyarat?** Itt az ideje, hogy
határozzunk, az iskolaévnék vége, a színházak
zárva, a forró nyári napok pedig küszöbön
vannak, a városi élet tehát nemsokára türhe-
tetlen lesz. Ha a fenti kérdésre díjat tűznénk
ki, jobb választ nem kaphatnánk, mint: Én
Párisba utazom és pedig kizárólag Fuchs
H. váltóházánál, Budapest, IV. Kecskeméti-
utca 1, továbbá Kunetz Izidornál Szabadkán
kapható a világhírű Thos Cook et Sose cég
jegyével. E jeggyel tetszés szerinti időben
II. osztályu gyorsvonattal lehet Párisba és
vissza utazni, 10 napi kitűnő ellátás párisi
elsőrangú szállodában, szabad bemenet a ki-
állítás területére, felszállás az Eiffel-toronyra,
balesetbiztosítás 10.000 koronára stb. stb.,
három heti tartózkodás Svájc vagy Tirol
egyik legszebb pontján. A világhiállítás meg-
tekintésének és a kitűnő nyaralásnak ily sze-
rencsés egyesítése csupán 360 koronába ko-
ronába kerül, mely összeg részletekben is le-
fizethető. Bővebb felvilágosítást a prospektus
nyújt, melyet Fuchs H. váltóháza bárkinék
készséggel bérmentve megküld.

— **Sokszor megtörténik,** hogy nyaralók és
fordóbe utazók városi lakásait megtörik és a
dulajdonos hetek mulva haza érkezve legér-
tekesebb tárgyainak hiült helyét találja. A ki
tehát nyugodtan akar üdülni csekély díjért
megörizheti érték tárgyát, mint az Kunetz
Mór mai hirdetéséből kiűnik.

Ismerősök Budapesten.

II.

Alig husz lépésre az alagut végétől, zöld
park közepén áll az a nagy kerek fabódé, a
mely a »Krisztinavárosi szinkör« nevet viseli.
A nagy, czífrára festett bódében hét órákor
még alig volt száz ember, pedig szombat este
volt és ujdonság számba ment a »Kapitány-
kisasszony.«

Két primadonnája van a nyári szinkörnek:
Szende Anna és a szabadkai színház volt
kedvenc primadonnája Sugár Aranka.

A szőke primadonna meg volt lepve, mi-
kor ott látott engem az első sorban és még
jobban meglepte őt az, hogy első éneke után
én voltam az, ki megkezdtem a tapsot. Persze
mi régi haragosok voltunk. Voltunk! Mert a

harmadik felvonás finaléjába egy néma jelenet
improvisáltatott, ezen cím alatt: a kibé-
külés.

Hidegen bálnak a meglehangu primadon-
nákkal ott a fővárosi szinkörben. A publi-
kum is, a kritikus urak is, de legfőképpen a ko-
loratur sokszor passzív szerepeit osztogatják
oda Sugár Arankának, pedig ő játszani szeret,
az ő tüzes temperamentuma nem arra való,
hogy néhány staccatót, néhány kadenciát
vágjon ki. Így van az, hogy nap-nap után
azt olvastam a fővárosi újságok másfél soros
referáciában, hogy »Sugár Aranka hideg«.

Hideg Sugár Aranka? Ezt mi szabadkaiak
nem hisszük el. Hisz inkább szörnyen tüzes,
nehé féktelen volt nálunk és ezt a tempera-
mentumot nem lehet néhány hét alatt elvesze-
teni. Hidegek, semmit mondók a szerepei és
a koloratura nem az ő terrenuma. — Hanem
abban a kis szerepében is néhány áriát, kü-
lönösen egy betéti oly szépen énekel, hogy
az a hideg budai publikum is együtt tapsolt
velünk, szabadkaiakkal, míg végig meg nem
ismételte az egész keringőt.

Bévil a szinkör tágas udvarán a meleg
öltözökből kikivánczoló színeszek nagy csapata
járált: kifestve, parókában, czifra kosztüm-
ben. — Az egyik oszlopnál egy aranyloknis
fess apródot láttam, aminet éppen piros haris-
nyát kötött. — A hold fényében remekül
festett a csinos flukskán az ezüst szövelő apró-
ród ruha, de a piros harisnya meg a kötő-
lők láttára nem állhattam meg, hogy ne ka-
czagjak.

Mihályi Ernő jött elém. Megemberesedve
szörnyen.

És nem csak az albasz adta arczának
azt az igazán férfias kinézést. Bár örült, hogy
szabadkai látott, komoly maradt arca. —
Később tudtam meg, hogy a boldog család-
apának kis leánykája nagyon köhög, azért
olyan szomorú.

Egy költőt leejtett mellettünk a fess ap-
ród, Mihályi megelőzött.

Nini milyen udvarias lett ez a bohém
gyerek.

— Te, hisz a sógorasszonyom!

Akkor láttam csak, hogy Virághátné a fess
apród. Együtt vannak az urával a szinkörben,
meg a sógorokkal, kire nagyon büszkék.
Mellán. — Mihályi megvette a fővárosiak
szívét is az ő csodaszép hangjával. Hej nincs
is ilyen tenoristája több egy se a magyar
szinpadoknak! — Mitőlünk elkivánczoltatták
— a főváros bizonyára nem adja vissza a
vidéknek többé. — Pedig itt szeretett ő leg-
jobban Szabadkán, a »kiskereskedők« között,
a siller spricer mellett.

Azzal váltunk el, hogy a Barta doktor
küldjön az ő kis lánya köhögésére receptet
Szabadkáról, mert hogy a minap is így
»posta fordultával« gyógyította meg.

O.

Meggyilkolt kis leány.

— Saját tudósítónktól. —

A főbenjáró bünesetek száma egy
idő óta ijesztő módon szaporodott. Így
van ez nemcsak nálunk hanem az or-
szág minden részében, soha annyi
gyilkosságot nem olvastunk a lapok-
ban mint amennyi rövid néhány hó
alatt történt. Hogy ez minek tudandó
be azt e helyütt nem fejtegethetjük

csupán csak a tényt akarjuk konstataálni.

Nálunk egy hét leforgása alatt most már a második gyilkosság történt, amelyben a tettesek kiderítése ugyan csak dolgot fog adni a rendőrségnek.

A bünesetről a következő tudósításunk számol be:

Tegnap este 8 óra tájban sírva panaszkodott egy asszony Vujkovics rendőrbiztosnak, hogy 12 éves kis leányát Győri Juliannát meggyilkolták. A leány cseléd volt Mezei Bálintnál akinek mehészeti telepe van a tölgyfás erdő közelében. A kis leány gazdája és gazdasszonya is megjelent az anyával akik az eset részleteit így adták elő:

f. hó 27-ikén délután Mezei Bálint azt mondotta a leánynak, hogy 1 éves kis fiát tegye a talicskába és tolja egy kissé távolabb a méhestől nehogy a méhek összecsupkedjék. A cselédleány úgy is tett s a kis fiút a közeli erdő mellé tolta ahol játszott vele. Hogy-hogy nem, azt a vizsgálat lesz hivatva kideríteni, a cselédleány a kisgyermekkel együtt eltűnt. A házbeliék azt hitték, hogy Mezeinek a közelben lakó apjához vitte a gyermeket, tehát nem is gondoltak reá. Már késő este volt de a leány még nem jött haza, aggodni kezdtek és keresték mindenfelé de nem találták. 28-án reggel amint a munkásasszonyok mezei munkára menve az erdő mellett elhaladtak, gyermek sirást hallottak, közelebb menve ott találták a kis gyermeket a talicskában, a cselédleány azonban nem volt ott. A kis fiuban Mezei Bálint gyermekére ismertek s azonnal el is vitték szüleinek.

Ezzel azonban még nem elégedtek meg, kutatták tovább a cselédleányt. Mezei bejött Szabadkára a leánynak itt szolgálatban levő anyjához de itt sem kapott megnyugtató felvilágosítást.

Tegnap délután amikor egy gulyás a vágójárás és Radanovác között a nyáját haza felé terelte egy domb mellett elhaladva fél emberi testet látott a homokban. Közelebb ment s látta, hogy egy kis leány felső test-része homokkal van betakarva, lábai azonban szabadon vannak.

Mínthogy tudomása volt arról, hogy Mezeiek egy kis leányt keresnek, felkereste őket és elmondotta a látottakat amiről Mezeiek meggyőződést szerezve azonnal jelentést tettek a rendőrségnél.

Még az est folyamán kiment Raicsics László alkapitány Dr. Magyar János kir. alügyéssel együtt a helyszínére.

Borzalmas látvány tárult fel a jelen voltak szemei előtt, a 12 éves kis

leányt a tettes állatias szenvedélyének kielégítése után szíven keresztül szurta és azután felső testét homokkal betakarta.

A szerencsétlen áldozatot bal halántékán is érte az ütés mely feltétlenül halálos volt. Az orrán száján kifolyt vért a homokos talaj szivta magába.

A helyszíni szemle megejtése után a holttestet a mentők behozták a bajai temető hullaházába. Ma délelőtt Peretics alkapitány és Vidákovich Márk rendőrbiztos újból kimentek a helyszínére. A vizsgálat a legnagyobb körültekintéssel, folyamatban van.

Kirabolt vasuti portás.

(Saját tudósítónktól.)

Vakmerő betörést követtek el Weisz Márton vasuti portásnak VII. kör bogdár-utcai lakásán. A tettesek, mert valószínű, hogy többen voltak, egyelőre ismeretlenek.

Weisz portás lakásán tegnap éjjel a feleségén kívül senki sem volt odahaza.

Ugy 10—11 óra között a betörők behatoltak a nyitott folyosóra, ott a szoba ablakát felfeszítették, előbb azonban az ablakon levő virágcserepeket leszedték s azután bemásztak a szobába.

Mikor a szobában voltak, felfeszítették az asztaltól, amelynek fiókjában a vasuti portás értékpapírjait, pénzét és más ingóságait tartotta, kihúzták a fiókot és mindenestül elvitték. Azután összeszedték az ágyneműt, dűnyhát, vánkust, paplant stb. S mikor már elvégezték munkájukat, ugyanazon a módon, ahogy a szobába mentek, eltávoztak.

A mellette levő szobában Weiszné a ud, oly csendben csinálták munkájukat a betörők, hogy az asszony fel sem ébredt.

Az asztalfiókban mintegy 6000 korona értékű takarékpénztári könyv, váltók, értékpapírok, készpénz, sorsjegyek és más iratok voltak.

A betörők a mosdót is feltörték s ebből kiszedték a női ruhákat, amit szintén elvitték.

Ugy éjtél tájban jött haza a vasuti portás fia, aki abban a szobában szokott aludni. Lámpást nem gyújtott, a sötétben feküdt le, így hát nem is vette észre, hogy apját, aki rendezett vagyoni viszonyok között él, kirabolták.

A betöréses lopást Weiszné vette észre kora reggel, amint a szobába ment.

Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget s ma délelőtt meg is tartották a helyszíni vizsgálatot. A betörőket keresi a rendőrség.

Halál a vonat kerekei alatt.

(Saját tudósítónktól.)

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel Kelebia és Kisszállás közötti 100. sz. őrháznál. A szerencsétlenségnek Kőrösi Menyhért pályamunkás az áldozata, aki halálával fizette meg könnyelműségét.

Az eset részletei a következők:

Tegnap délelőtt a kis-szállási állomásfőnökség táviratozott a helybeli rendőrkapitánysághoz, hogy egy munkást elütött a vonat s a tényállás megállapítása végett sürgősen kéri a

helyszínére a rendőrséget. Peretics Ernő alkapitány a sürgöny vétele után Gaál Imre rendőrbiztosral kiment a helyszínére és a vizsgálat során a következő tényállást állapították meg:

Budapestről-Szabadkára érkező tehervonat 12 óra tájban érkezik a 100. számú őrházhoz Kőrösi Menyhért a szokásos módon égő lámpással várta a vonatot, de miután az express vonat mintegy 4 órát késelt így 37 percz után haladt el az őrháznál. Kőrösi az égő lámpát a sinpár közé tette, s maga pedig az őrház előtti padra lefeküdt, ahol elzundikált. Az express-vonat dőbörgése ébresztette fel, felugrott, a sinpár közé rohant, hogy a lámpást elkapja, de abban a pillanatban ért oda az express, a szerencsétlen embernek nem volt elég ideje, hogy kiugorjon, a vonat elütötte s mintegy 40 méternyire esett a sinpártól, a lámpa pedig darabokra zúzódott szét.

A szerencsétlen munkás állkapczája összezúzódott, koponyája megrepedt úgy, hogy agyveleje kilocscsant. Vértelagya holtan találták nem messze az őrháztól.

A rendőrkapitány azonnal intézkedett s a mentők behozták a holttestet a bajai temető hullaházába. A vizsgálat megállapította, hogy az elhunyt önmaga okozója a szerencsétlenségnek. Kőrösit felesége és 4 árva fia siratja

350 szám. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróóság 1900. V. 389/2 számú végzése által Országos kisdödvő egyesület javára Leovits Simon szabadkai lakosok ellen 200 korona — fl. tőke ennek 1898. évi Január hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 66 korona 84 fill. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1000 koronára becsült butorok, vaspénzszekrény és zongorából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek 1900. V. 389/5 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Szabadkán VII. kör 7 h. sz. a. leendő eszközzésére 1900. évi július hó 4-ik napjának délfőtől 11 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében legtöbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szabadkán, 1900. évi június hó 20-án.

Bende Ignác,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó.

Saját termésű igen jó minőségű siller bor. hordónként literje 10—15 kr. Továbbá kisebb-nagyobb boros hordók és kádak literje 2—2 kr. Balogh György Szabadkán, I. kör Wes-selényi-ut 35.

Legelső és legrégebb szabadkai műterem.

Több kiállításon érmeket nyert.

Kiállítási (Juri) bíráló tag.

!! Ingyen felvétel !!

Tisztelettel értesitem az összes szabadkai róm. kath. híveket, hogy Tamjanich-utca 120 szám alatt (Schäffler-féle házban) levő

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMENBEN

FELVÉTELEKET

minden díj nélkül eszközlök.

Csak abban az esetben rendel az illető magának képeket ha a kép tetszik és szüksége van reá, ez esetben rendelhet 1 darabot 60 krért.

Tudni valók. Ezen felvételeknek az a célja, hogy ezekről egy szabadkai album alakítsák ki — még pedig **ő Szentsege XIII-ik Leó pápa Jubileumának** tiszteletére, ami annak idején közszemlére ki fog állítani úgy itt Szabadkán, mint Budapesten.

Az Album részére a felvételi idő minden Kedd, Szerda és Csütörtök egész nap.

Rendes felvételek bárkiről a hét minden napján.

Tisztelettel

mezőtelegi Vörös Kálmán
fényképész.

A legtartósabb fényképek műterme.

Eladó borok.

Kitűnő jó faj szőlőből tisztán kezelt olasz rizlingi, kövidonka, magyarka és fekete kádárkából nyert fehér és siller borok saját termesű, valamint keletián termelt Német Mátyás-féle tiszta faj szőlőkből nyert fehér és siller borok szintén jutányos áron eladók Kiss Ábel földbirtokosnál Petőfy-utca 33 szám.

Fürdőbe utazók és nyaralók

figyelmébe ajánlom **tűz és betörés mentes**

acézl páncézl szekrényem

(Safe Deposit)

kibérelhető rekeszeit a **fél sajt zára alatt** értékpapírok, okmányok ékszerek és egyéb értéktárgyak megőrzésére

Bérletdíj 1 óra 4 korona

Bővebb felvilágosítással valamint vidékieknek prospectussal készséggel szolgálok.

Kunetz Mór,

Bank és váltóüzlete Szabadkán.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a Szudárovics Márk tulajdonát képező és a szabadkai 6421 sz. hetétben foglalt ingatlanokból 30 lánccz búza vetés f. évi július hó 2-án d. u. 2 órakor a helyszínén (Vámtelekpuszta) legfőbbtel ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Kelt Szabadkán 1900. június 30-án.

Kulits Károly
zárgondnok.

1006 szám. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság 1890. Sp. IV. 47/8 számú végzése által Takács Dániel szabadkai lakos javára Dedakun László szabadkai lakos ellen 102 kor. 60 fill. tőke, és eddig összesen 62 kor. 72 fill. perkoltség követelés erejéig, elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 741 kor. 06 fillére becsült borbély üzlet becsndezés, kefek és horokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 1645/5 sz.

kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Szabadkán I. kör 23 h. sz. a. és I. kör 335 h. sz. a. leendő eszközlésére és pedig az I. kör 23 h. sz. házban levő ingokra 1900 év július hó 5-ik napjának délelőtti 10¹/₂ órája az I. kör 335h. a. házban levő ingokra pedig 1900-ik év július hó 5-ik napján délelőtti 11¹/₄ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legfőbbtel ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

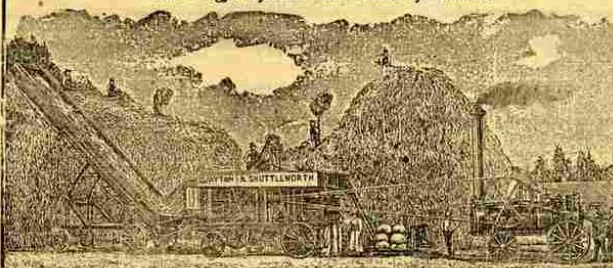
Kelt Szabadkán 1900 évi június hó 22.

Bende Ignác, kir. bír. végrehajtó

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzesplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgépek, löher-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2¹/₂ egész 12 lóerőig, számkaszalozók.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeoskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acézl-kék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cseplőgép-gyára.

Hirdetmény.

Alulírt zárgondnok a szabadkai kir. járásbírósnak 1900. V. 239/6 sz. végzése folytán ezennel közhírré teszem, hogy Szudárovics Pál és neje szabadkai lakosoknak zár alá vett 30 lánccz függő buza vetése Csernus Zsigmond bír. végrehajtó közbenjöttével f. évi július hó 2-án (hét-főn) d. u. 4 órakor a helyszínén (Vámtelekpuszta) megtartandó árverésen készpénz fizetés mellett a legfőbbtel ígérőnek el fog adatni, melyre az árverelni kívánókat meghívom. Szab idkán, 1900. évi június hó 30.

Berger Mór,
zárgondnok.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó özfeféltelű,
igen tisztá, calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványvíznek minősítendő.

Láttam:
Thian Károly, Dr. Winkler Lajos

Viz gyógyintézet.

Viz gyógymód. — Villam gyógymód.

őzv. Szentiványi Jóó Dezsőné
villam és viz gyógyintézetében,
mely a modern orvostudomány legújabb
gyógyító eszközével hőven fel van szerelve

A NYÁRI KURA MEGKEZDÖDÖTT.

Javalva van Az idegek különféle meghe-
tedésénél, emésztési zavaroknál, a tüdő beteg-
ségek különféle fajainál, csúszos és köszvényes
megbetegedéseknél, tüdőgyulladásnál, a bőr
fekélyesedésnél, hűdéseknél stb.

Gyógyító eszközök. A vizkúrának különféle
alkalmi, villam fényfürdő, villam
sugárfürdő, villamos vízfürdő
massage, Prusznitz begöngyö-
lések, Kneip-féle leöntések és
orvosi tornázás stb.

Az intézet orvosa Dr. Váli Dezső operatur.

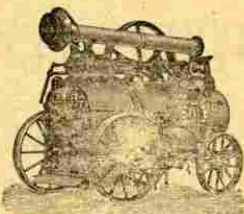
Mérsékelt árak.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

BUDAPEST, IX., Üllői-ut 23 szám.

CSEREZULETEK
lokomotivok és
cséplőgépekre költet-
nek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gép-
gyárában készült gőzcseplő garnitúrákat, ma-
lomcélokra alkalmas Compound locomotivokat stb.,
raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, föld-
művelési eszközt továbbá

jól kijavított

magjáró és közönséges lok-mobilokat, cséplőgé-
peket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja
jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és
malomszerelvények gyártására.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Páduai szt. Antal

gyomor- és vértisztító pirulák

feltűnő és biztos hatású szer kemény székeles szelbántalom,
gyomorgöres, gyomor elrontása s ebből származó fejfájás,
sárgaság és mindennemű gyomorbetegségek ellen.

6 dobozt tart 1 ma. ó csomag ára 2 kor. 20 fill.

az összeg előleges beküldése vagy utánvétele mellett.

Kapható:

Wimmer Jenő

„Kigyó”-gyógyszertárában Kassán/H.

A jövedelem egy része a „Szent Antal kenyere”
jótékony-egylet javára fordítottik.

„DORDRECHT”

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Engedélyezve az 1873. évi nov. 10-én 21. sz. a. kelt királyi decretummal.

Megtámadhatatlan kötvény még öngyilkosság és párbaj esetében is.

50% nyereségy részesedés.

Magyarországi fiók:

Budapest, V., Akadémia-utca 3.

Igazgató:

Robitsek Henrik Ferencz.

A „Dordrecht” az egyedüli társaság, mely törvényesen köte-
lezte magát, hogy magyarországi üzletének díjtartalékait magyar
értékekben helyezi el.

Kedvező feltételek. Jutányos díjak.

Referenciák:

Magy. általános hitelbank
Pesti magy. kereskedelmibank
Budapesten.

Főügynökség: Szabadka és kerületére Klein Géza nagykereskedőnél.